POVZETKI ODOBRENIH PROJEKTOV NA TRETJEM JAVNEM POZIVU LAS DBK SOFINANCIRANIH IZ SREDSTEV CLLD 2014–2022

Lokalna akcijska skupina LAS Dolenjska in Bela krajina je v petek, 4. januarja 2019, objavila **3. JAVNI POZIV za izbor operacij za uresničevanje ciljev na območju LAS Dolenjska in Bela krajina v programskem obdobju 2014–2020**, ki se bodo financirale iz sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP). Javni poziv je bil odprt do petka, 22. 3. 2019.

Višina razpoložljivih sredstev v javnem pozivu je znašala 644.966,28 EUR.

V času, ko je bil razpis odprt, so v mesecu januarju in februarju 2019 potekale tri (3) delavnice za potencialne prijavitelje na temo predstavitve javnega poziva ter pripravo projektnih predlogov.

Do roka je pravočasno prispelo **14 vlog**, s skupnim zneskom sofinanciranja v višini **984.279,29 EUR**. Največ projektnih predlogov je kandidiralo na drugo tematsko področje - Razvoj osnovnih storitev na podeželju (EKSRP), in sicer ukrep *2.C Oblikovanje in izvajanje inovativnih programov ter novih manjših naložb za povečanje turističnega obiska* (5 vlog).

Ocenjevalna komisija je glede na ocene projektov in razpoložljiva sredstva izbrala **9 primernih projektov z vrednostjo sofinanciranja 585.302,22 EUR**, ki jih je potrdil Upravni odbor LAS DBK. Vloge so bile dane v potrditev na pristojna ministrstva.

POTRJENI PROJEKTI:

Evidenčna številka	Naziv projekta	Vlagatelj/nosilec projekta	Partnerji	Ukrep	Upravičeni stroški (brez DDV)	Sofinanciranje
Poziv_3_2019_01	Zbirajmo odpadno jedilno olje – na bolje	Komunala Novo mesto d.o.o.	Mestna občina Novo mesto, Društvo Rokoroki, so.p., Osnovna šola Center Novo mesto, Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto	2.B	90.350,65 EUR	72.280,52 EUR
Poziv_3_2019_02	Zdravo in aktivno življenje na belokranjskem podeželju	Občina Semič	PGD Črešnjevec, Zadruga SUPLIMI z.o.o., KUSI Sonja Malnarič s.p.	2.A	107.451,29 EUR	85.961,03 EUR
Poziv_3_2019_04	Pot ladijskega vijaka v Šentjerneju	Občina Šentjernej	Herba gallus Stanislav Bregar s.p., Zavod za kulturo in turizem Historium	2.B	32.714,18 EUR	26.171,34 EUR
Poziv_3_2019_06	Medgeneracijsko ustvarjalno središče Mokronog	Občina Mokronog-Trebelno	Osnovna šola Mokronog, Društvo upokojencev Mokronog-Trebelno, Pekarstvo Rok d.o.o.	2.A	101.461,28 EUR	81.133,02 EUR
Poziv_3_2019_07	Vrh Gač za vse	Gače upravljanje smučišč d.o.o.	Center šolskih in obšolskih dejavnosti, Planinsko društvo Semič, Društvo invalidov Črnomelj	2.C	71.582,36 EUR	57.265,89 EUR
Poziv_3_2019_08	Ureditev sekundarnih biotopov na območju opuščenih glinokopov opekarne Zalog za obisk javnosti	Občina Straža	Osnovna šola Vavta vas, Tomas d.o.o., Ribiška družina Novo mesto	3.A	101.293,22 EUR	81.034,58 EUR
Poziv_3_2019_09	Interpretacija vodnih virov in ekstenzivnih pašnikov v Poljanski dolini	RIC Bela krajina	Občina Črnomelj, Javni zavod Krajinski park Kolpa, Kulturno društvo Stari trg ob Kolpi	2.C	119.976,87 EUR	95.981,50 EUR
Poziv_3_2019_11	Klevevška Toplica - biser narave	Občina Šmarješke Toplice	Zavod za kulturo gibanja Novo mesto, Gostilna in penzion Domen, Turistično društvo Šmarješke Toplice	3.A	47.933,47 EUR	38.346,78 EUR
Poziv_3_2019_12	Botanični učni vrt Učakovci	Zavod Preslica, zavod za izobraževanje, usposabljanje in trajnostni razvoj	Naharin, d.o.o., PE Bela krajina, OŠ Vinica, GRM Novo mesto	3.A	60.771,01 EUR	47.127,33 EUR
				SKUPAJ	**733.534,33 EUR**	**585.301,99 EUR**

1. Zbirajmo odpadno jedilno olje - na bolje

Nosilec: Komunala Novo mesto d.o.o. (Evidenčna št. vloge: Poziv 3_2019_01)

Kratek povzetek vsebine: Operacija zbiranja odpadnega jedilnega olja obsega razdelitev gospodinjskih posodic (2,2 L) po posameznih gospodinjstvih na pilotnem podeželskem območju Mestne občine Novo mesto, postavitev zbirnih posod (200 L) v vaških središčih in ekoloških otokih na pilotnem območju MO Novo mesto, aktivno zbiranje odpadnega olja s strani gospodinjstev ter organiziran odvoz odpadnega jedilnega olja. V ostalih občinah bodo izvedeni animacijski in promocijski dogodki o možnostih zbiranja odpadnega jedilnega olja in njegovi potencialni predelavi. Po ustrezni predelavi odpadnega jedilnega olja se bo le-tega v okviru operacije predelovalo v dišeče eko sveče, v naslednjih fazah, po zaključku predlagane operacije, pa so tudi možnosti predelave v pogonsko gorivo ali druge produkte. Možnosti nadaljnje predelave odpadnega olja bodo pokazala priporočila, pripravljena v okviru te operacije.

2. Zdravo in aktivno življenje na belokranjskem podeželju

Nosilec: Občina Semič (Evidenčna št. vloge: Poziv_3_2019_02)

Kratek povzetek vsebine: Namen projekta je ureditev in oživitev večnamenske stavbe skupnega pomena za medgeneracijsko druženje in za izvajanje ostalih prostočasnih dejavnosti na podeželju ter s tem razvoj ekonomskih, človeških, kulturnih in okoljskih potencialov območja. V sklopu projekta bodo z manjšimi investicijskimi vlaganji (ureditev tlakov, ometa, inštalacij, zunanja ureditev, zamenjava oken in vrat ter nakup opreme za učno kuhinjo, sanitarije, pisarno in za večnamenski prostor) dosegli ponovno funkcionalnost objekta. Izvedene bodo izobraževalne delavnice za zdravo in aktivno življenje na podeželju, ki bodo namenjene krajanom okoliških vasi in širšega območja Bele krajine ter Dolenjske. Projekt bo izveden v dveh fazah, in sicer, prva faza bo vključevala ureditev objekta in nakup opreme ter pripravo gradiv za brošuro in izdelavo spletne podstrani, druga faza pa izvedbo delavnic in promocijo.

3. Pot ladijskega vijaka v Šentjerneju

Nosilec: Občina Šentjernej (Evidenčna št.vloge: Poziv_3_2019_04)

Kratek povzetek vsebine: Namen projekta je ohranitev in izboljšanje kakovosti življenja na podeželju za dolgoročno korist vseh prebivalcev na podeželju; uvesti inovativno vsebino, ki bo prilagojena in dosegljiva različnim ciljnim skupinam, z ureditvijo skupnih javnih in delno javnih površin ter hkratno povečanje turistične ponudbe z ureditvijo poti, z vidika ohranjanja narave, zgodovinsko-izobraževalnih vrednot in bogate dediščine kraja s spodbujanem aktivnega življenjskega sloga, povezovanja ter zagotovitev trajnosti projekta. Vsebina in način izvedbe: trasiranje poti z

usmerjevalnimi tablami, ureditev okolice ob kozolcu v Šentjerneju (ena od postojank) in odkup zemljišča, na katerem stoji Resslov kozolec, postavitev izobraževalnih tabel, postavitev smetnjakov v neposredni bližini tabel, kar je v celoti zajeto v eno fazo z več aktivnostmi, kamor sodi tudi promocija.

4. Medgeneracijsko ustvarjalno središče Mokronog
Nosilec: Občina Mokronog-Trebelno (Evidenčna št. vloge: Poziv_3_2019_06)

Kratek povzetek vsebine: Namen operacije je spodbujati ljudi k medgeneracijskemu druženju in večji socialni vključenosti ranljivih skupin, spodbujanje k lokalni samooskrbi, sobivanja z naravo in izdelava novega produkta – Mokronoški kruh izdelan po tradicionalni recepturi. Zagotoviti več površin za izvajanje novih aktivnosti in spodbujati k skupni skrbi za urbani ekološki vrt. Za izvajanje novih programov je potrebno zagotoviti ustrezne površine, ki bodo dolgoročno okrepili in bogatili kvaliteto življenja v skupnosti v vseh letnih časih in za vse generacije. Z ustvarjanjem novih površin nadgrajujejo obstoječo rdečo nit lokalnega prostora – živim lokalno, delujem tradicionalno. Nov produkt bo izdelan iz lokalno pridelanih žit, prebivalci pa se bodo izobraževali o pripravi lokalnih jedi v novo urejenem medgeneracijskem ustvarjalnem središču, ki bo prostor za izobraževanje, povezovanje, druženje. Hiša medgeneracijskega ustvarjalnega središča Mokronog bo stičišče znanja in izkušenj in prostor za vsakodnevno kvalitetno druženje vseh generacij.

5. Vrh Gač za vse
Nosilec: Gače upravljanje smučišč d.o.o. (Evidenčna št. vloge: Poziv_3_2019_07)

Kratek povzetek vsebine: Namen operacije je, da bi vsem skupinam prebivalcev LAS DBK (predvsem ranljivim) ponudili možnost aktivnega, poučnega, družabnega preživljanja časa v naravi vrha Gač v povezavi s kulturno dediščino tega dela Kočevskega Roga. Hkrati želi prijavitelj posodobiti sedežnico, ki bo omogočila izvedbo predvidenih dogodkov, predstavljala nov turistični produkt za razvoj poletne turistične sezone, izboljšala pogoje za obratovanje in obstoj SC Gače ter prispevala k zdravemu načinu življenja in turističnemu razvoju območja. Operacija bo izvedena v sodelovanju projektnih partnerjev iz vseh treh sektorjev, pri čemer bo najprej posodobljena sedežnica, sledila bo novinarska konferenca, potem pa izvedeni dogodki. Vrh Gač, predstavitve kočevarskih vasi, delovanja sedežnice, zgodovine smučišča ter druge aktivnosti bodo ponujene preko aktivnosti »Vsi gor« ter podaktivnosti, »Aktiven dan na Gačah za osnovnošolce«, »Predstavitev kočevarskih vasi in delovanja sedežnice za upokojence« ter »Invalidi na vrhu Gač«.

6. Ureditev sekundarnih biotopov na območju opuščenih glinokopov opekarne Zalog za obisk javnosti

Nosilec: Občina Straža (Evidenčna št. vloge: Poziv_3_2019_08)

Kratek povzetek vsebine: S projektom bodo vzpostavljene razmere za učinkovito varovanje in ohranjanje živalskih in rastlinskih vrst in njihovih bivališč, ki so nastala sekundarno, na območju povsem degradiranega površinskega kopa. Takšna območja lahko v vse bolj urbaniziranih mestnih in primestnih okoljih učinkovito nadomeščajo izgubljena naravna okolja, posebej mokrišča, posebej če so primerno načrtovana. V nekdanjem glinokopu v Zalogu bodo nekdanje z vodo zalite eksploatirane površine z ureditvenimi deli postale še privlačnejše za živi svet, ker bodo nudile različna mikro življenjska okolja. Območje urejanja je vpeto med dve reki in med bližnje, že obstoječe rekreacijske površine in bo služilo kot območje, v katerem bodo obiskovalci znali prepoznati razlike med območji, ki se jih upravlja prvenstvenim ciljem varovanja narave in drugimi naravnimi območji, kjer ima aktivna rekreacija in šport prednost. Projekt ima tudi zelo pomembno vzgojno-izobraževalno vlogo kot učni objekt za spoznavanje narave za šolske skupine iz Novega mesta in podeželja.

7. Interpretacija vodnih virov in ekstenzivnih pašnikov v Poljanski dolini

Nosilec: RIC Bela krajina (Evidenčna št. vloge: Poziv_3_2019_09)

Kratek povzetek vsebine: S projektom želijo informirati javnost o pomenu vodnih virov na območju Poljanske doline in razvojem naravne ter kulturne dediščine, ki se je posledično razvila zaradi vodnih virov. Ob tem pa želijo razviti novo turistično ponudbo doživljajskega zelenega turizma. Glavni cilj operacije je izvedba turistične infrastrukture (vzpostavitev tematske poti, večnamenska športna površina, prenova izvira Peč in korit) in pridobivanje pomembnih podatkov o čredništvu, vodnih virih in žuželkah na tem območju. Druga faza bo namenjena interpretaciji tematske poti. Z različnimi vsebinami in dogodki bodo privabili lokalne in tuje goste v Poljansko dolino. Vsebine bodo tudi interaktivne narave, saj bodo uporabljene QR kode, ki se vežejo na digitalne vsebine. Po končanem projektu je zagotovljeno izvajanje trajnostnega turizma, kjer se vključujejo lokalni prebivalci, lokalne šole in lokalna društva.

8. Klevevška Toplica - biser narave

Nosilec: Občina Šmarješke Toplice (Evidenčna št. vloge: Poziv_3_2019_11)

Kratek povzetek vsebine: Na območju naravnega termalnega izvira v Klevevžu, ki se imenuje *Klevevška Toplica*, bo izvedena manjša naložbe v infrastrukturo za zagotavljanje kakovostne interpretacije naravovarstvenih površin (Natura 2000) s poudarkom na izobraževanju in ozaveščanju o ohranjanju narave in okolja. Urejeno območje bo pridobilo urbano opremo, peš pot in izboljšana bo obstoječa infrastruktura za večjo varnost obiskovalcev. Vzpostavili bomo tudi večkratne očiščevalne akcije območja, kar bodo izvajali lokalni prebivalci. Pripravljena bo promocijska publikacija ter prilagojene oblike turističnih programov. Projektni partnerji bodo skrbeli tudi za to, da bodo obiskovalci osveščeni o pomenu Klevevške Toplice in Klevevža nasploh, saj bodo partnerji do Klevevške Toplice vodili organizirano in strokovno vodeno. Do Klevevške Toplice bodo obiskovalci lahko dostopali z uporabo alternativnih oblik mobilnosti, s čimer bomo tudi zmanjševali.

9. Učni vrt Učakovci

Nosilec: Zavod Preslica, zavod za izobraževanje, usposabljanje in trajnostni razvoj (Evidenčna št. vloge: Poziv_3_2019_12)

Kratek povzetek vsebine: Namen operacije je vzpostavitev kakovostne interpretacije naravne in kulturne dediščine z naravi prijazno ureditvijo – (botanični) učni vrt. Podredno je cilj operacije ustvarjanje učilnice in galerije v naravi, s podporo info-točke in IKT vodiča pa razvoj zelenega turizma. Z umestitvijo v naravno in vaško okolje bo celota služila tudi kot primer dobre prakse za razvoj dodatnih dejavnosti na podeželju, razvojnih in zaposlitvenih možnosti ter razvoja novega turističnega potenciala v vaškem okolju. Glavna vsebina operacije je vzpostavitev botaničnega učnega vrta v degradiranem vaškem okolju z elementi samooskrbnosti, ki v prvi vrsti služi predstavitvi in ohranjanju elementov naravne in kulturne dediščine, po drugi pa kot večnamenska točka, in sicer kot učilnica, galerija in družabni prostor v naravi ter izhodiščno-turistična točka za odkrivanje naravnih in kulturnih znamenitosti okolja. Za to bodo razvite vsebine in IKT orodja za trajno dostopnost in uporabnost. Vsebinski interes ter lokalna vpetost in aktivnosti pa zagotavljajo trajnost projekta in potencialno širitev učinkov širše na področju LAS DBK.